

Звіт циклової комісії природничо-наукових дисциплін

У складі циклової комісії природничо-наукових дисциплін 12 викладачів, з них: 2 кандидати наук, 4 викладачі-методисти, 11 спеціалістів з вищою кваліфікаційною категорією, 3 відмінники освіти України, 1 аспірант.

Головною проблемою, над якою працюють викладачі циклу є: формування і удосконалення цифрової компетентності здобувачів освіти засобами інноваційних технологій навчання.

Відповідно до заявленої проблеми методична робота циклової комісії була спрямована на:

- формування освітнього середовища на заняттях природничо-наукових дисциплін з використанням цифрових навчальних платформ та інтернет-ресурсів;
- створення єдиного освітнього ресурсу для навчального процесу здобувачів освіти;
- використання в освітній діяльності інноваційних форм та методів навчання;
- удосконалення педагогічної майстерності та професійних компетентностей викладачів.
- національно-патріотичне виховання здобувачів;
- забезпечення психологічного та емоційного здоров'я здобувачів освіти; розвиток творчого потенціалу, особистісних якостей здобувачів освіти на заняттях, позааудиторних заходах, гуртках, науково-практичних конференціях;
- формування фахових компетентностей здобувачів освіти та підвищення рівня цифрової грамотності;
- участь у профорієнтаційній роботі у загальноосвітніх школах та ліцеях міста та області.

Викладачі циклу пройшли щорічні підвищення кваліфікації у Полтавському університеті економіки і торгівлі за різними програмами обсягом 1 і 4 кредити ЄКТС.

Пройшли навчання за програмою підвищення кваліфікації:

- голів циклових комісій закладів ФПО «Педагогічна інноватика та інноваційні процеси» - 0,53 кредити ЄКТС (Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти) Світлана Кедись;
- завідувачів методичних(педагогічних) кабінетів, методистів закладів ФПО «Методологічні засади організації професійного розвитку педагогічних працівників в умовах оновленого змісту освіти» - 0,53 кредити ЄКТС. (Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти) Надія Задаянюк;
- за акредитованою спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» за навчальною програмою «Інноваційний менеджмент сучасного закладу освіти» - 1 кредит ЄКТС (Навчально-науковий інститут проєктів та підвищення кваліфікації) Людмила Крукевич.

Активною і продуктивною була наукова робота викладачів та здобувачів освіти під керівництвом викладачів циклу:

- участь у IV Всеукраїнській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми та стратегії розвитку підприємництва, торгівлі і маркетингу в умовах сучасного ринку» (Тернопільський фаховий коледж харчових технологій і торгівлі, 25.04.2024):
  - «Фахова передвища освіта як основа підготовки конкурентоспроможних фахівців на ринку праці», к.п.н. Людмила Крукевич;
  - «Вплив соціуму на формування здорового способу життя здобувачів освіти», к.б.н. Неоніла Хлистун;
  - «Роль математики у фінансах і економіці», Ольга Дрюченко;
  - «Способи подолання освітніх втрат з фізики», Світлана Кедись;
  - Розв'язування логістичних задач засобами математики: використання моделей та алгоритмів», Марія Шуль.
- **Участь (керівництво пошукової роботи) у IV Регіональній науково-практичній конференції «Інновації розвитку харчових технологій та індустрії гостинності в умовах сьогодення» (Тернопільський фаховий коледж харчових технологій і торгівлі, 23.05.2024 р.):**

- «Космічна їжа», Едуард Ковальов, науковий керівник Світлана Кедись;
- «Фізичні технології в сучасному житті», Вероніка Бурян, науковий керівник Ольга Дрюченко;
- «Штучний інтелект у сфері гостинності», Наталя Кордівська, науковий керівник Ольга Дрюченко;
- «Комп'ютерна грамотність у сфері гостинності», Ліана Ковач, науковий керівник Марія Шуль.

Підвищення педагогічної майстерності викладачів циклу

Викладачі циклу впродовж року підготували методичні розробки, вказівки, статті, рекомендації, а саме:

- наукова стаття з теми «Форми та методи самостійної роботи здобувачів освіти в умовах цифровізації освітнього процесу» (к.п.н. Людмила Крукевич);
- методичні рекомендації до проведення практичних занять з освітнього компонента «Хімія» для здобувачів освіти загальноосвітньої підготовки (Галина Гаврилюк);
- методичні вказівки до проведення семінарських занять з основ електротехніки для здобувачів освіти зі спеціальності 181 Харчові технології (Світлана Кедись);
- методична розробка практичного заняття з фізики і астрономії на тему «Всесвіт» з використанням технологій перевернутого навчання (Світлана Кедись);
- методична розробка бінарного заняття з органічної і неорганічної хімії та біохімії на тему «Білки – природні полімери – основа життя на Землі» (Алла Вовк, Ольга Клим);
- методичні вказівки до виконання лабораторних занять з освітнього компонента «Аналітична і фізикоїдна хімія» для здобувачів освіти зі спеціальності 181 Харчові технології (Ольга Клим);
- методичні рекомендації до проведення семінарських занять з дисципліни «Основи екології» для здобувачів освіти 076 Підприємництво та торгівля (Алла Вовк);

- методична розробка практичних занять з математики з використанням інтерактивних освітніх технологій на тему «Многогранники» (Ольга Дрюченко);
- методична розробка позааудиторного заходу з інформатики «Віртуальна подорож всесвітньою мережею» (Ольга Дрюченко); ;
- методична розробка кейс-заняття з математики на тему «Застосування похідної» для здобувачів освіти загальноосвітньої підготовки (Марія Шуль);
- методична розробка позааудиторного заняття (бесіда за круглим столом) з інформатики на тему «Штучний інтелект: за і проти» (Марія Шуль);
- методична розробка інтегрованого заняття – проєкта з біології і фізики «Магнітне поле в природі і техніці» (Надія Задаянюк);
- методична розробка інтегрованого заняття з інформатики та математики на тему «Побудова електронних таблиць з використанням математичних функцій у середовищі Microsoft Excel» (Володимир Стібель);
- методичні рекомендації до проведення практичних занять з освітнього компонента «Інформатика і комп'ютерна техніка» для здобувачів освіти зі спеціальності 075 Маркетинг (Володимир Стібель);
- методичні вказівки до проведення інноваційних занять з використанням ChatGPT на заняттях з географії для здобувачів освіти загальноосвітньої підготовки (Світлана Несторяк);
- методичні рекомендації до проведення практичних занять з освітнього компонента «Економіка підприємств різних типів» для здобувачів освіти зі спеціальності 181 Харчові технології (Світлана Несторяк);
- методична розробка бінарного заняття з правознавства та основ медичних знань на тему «Основи міжнародно-гуманітарного права» для здобувачів освіти загальноосвітньої підготовки (к.б.н., доцент Неоніла Хлистун);
- методична розробка практичного заняття з дисципліни «Захист України. Основи медичних знань» на тему «Мінна безпека» для здобувачів освіти загальноосвітньої підготовки (к.б.н., доцент Неоніла Хлистун);

- методична розробка бінарного заняття з БЖД та основ охорони праці на тему «Небезпечні та шкідливі виробничі фактори» (Володимир Кусяк);
- методичні вказівки до виконання практичних занять з Безпеки життєдіяльності для студентів зі спеціальності 181 Харчові технології (Володимир Кусяк).

Викладачі циклу активно впроваджують інноваційні форми і методи навчання на заняттях циклу:

- фізичний волейбол «Закони збереження в механіці» (Світлана Кедись);
- реалізація методу «перевернутого класу» на занятті з геометрії «Взаємне розміщення прямих у просторі» (Ольга Дрюченко);
- захист навчальних проєктів з математики «Логарифмічна функція» (Ольга Дрюченко);
- експериментальне заняття-кейс з фізики «Визначення роздільної здатності людського ока» (Світлана Кедись);
- рекреаційне заняття з фізики «Визначення вологості повітря» (Світлана Кедись);
- експериментальне релакс-заняття з фізики «Визначення прискорення тіла при рівноприскореному русі» (Ольга Дрюченко);
- відкрите практичне заняття з біології з використанням інтерактивних освітніх технологій «Визначення ознак адаптованості різних організмів до середовища існування» (Надія Задаєнюк);
- відкрите заняття-форум з математики «Застосування визначеного інтеграла до прикладних задач» (Марія Шуль);
- заняття з геометрії з елементами STEM «Тіла обертання» (Марія Шуль);
- бінарне заняття з освітніх компонентів «Біохімія» і «Органічна та неорганічна хімія» «Білки - природні полімери - основа життя на Землі» (Алла Вовк, Ольга Клим);
- екскурсія до музею державної служби України з питань надзвичайних ситуацій у Тернопільській області в рамках вивчення освітнього

компонента «Захист України/Основи медичних знань» (к.б.н., доцент Неоніла Хлистун);

- підсумкове заняття-віртуальна подорож з ядерної фізики «Елементарні частинки. Стандартна модель світу» (Світлана Кедись);
- інтегроване практичне заняття з хімії та технології харчових продуктів на базі Тернопільського центру стандартизації, метрології та сертифікації (Галина Гаврилюк, Ольга Клим);
- інтегроване заняття з математики та фізики і астрономії на тему «Небесна сфера» (Ольга Дрюченко);
- навчальні проєкти з фізики і астрономії, біології і екології.

Важливу роль у популяризації природничих дисциплін, розвитку пізнавальної діяльності та формування фахових компетентностей відіграє **гурткова робота здобувачів освіти:**

- гурток «Ерудит» (керівник Марія Шуль) охоплює освітні компоненти: математика, фізика і астрономія, інформатика. Головною метою є формування ключових компетентностей здобувачів освіти, розуміння природничо-наукової картини світу, розвиток математичної та цифрової грамотності. Впродовж року на засіданнях проведені презентації проєктів з фізики і астрономії «Найважливіші досягнення людства», соціологічні дослідження з математики, години медіаграмотності «Кібербулінг: захиститися можливо» та доброчесності «Доброчесність – шлях до успіху», релакс- заняття «Мелодія числа пі», інтелектуальні ігри, інтерактивні бесіди та диспути, екскурсії у парках міста тощо.
- гурток «Здоров'я крізь призму хімії» (керівник Галина Гаврилюк) має прикладний характер і розвиває у здобувачів освіти здібності до самостійної дослідницької діяльності. Важливий акцент у роботі гуртка зроблено на безпеці життєдіяльності і життя здобувача освіти та забезпечення фізичного і емоційного здоров'я студента в сучасних умовах освітнього процесу. З цією метою проведено заходи: «Молодь і держава за здорове майбутнє», екологічні акції «Посади дерево», «Чисте довкілля», вільна трибуна

«Електронні цигарки і кальян – міфи та реальність», інформаційна година «Сміттева культура», конкурс відеороликів «Життя без сміття» та ін.

В рамках проведення **Фестивалю науки** в коледжі **викладачі циклу провели:**

- VII студентську науково-практичну конференцію «Питання сміття – глобальна проблема людства»; здобувачі освіти під керівництвом викладачів циклу представили тези статей:
  - Побутові відходи і їх вплив на людський організм (ст. групи 2-ГРС-8/11, Ярослава Ростоцька, керівник Алла Вовк)
  - Космічне сміття (ст. групи 1-М-7/9 Юлія Куземко, керівник Світлана Кедись)
  - Інформаційне сміття в кіберпросторі (ст. групи 1-ГРС-7/9 Вікторія Музика, керівник Марія Шуль)
  - Хімічні відходи та їх утилізація (ст. групи 2-ГРС- 5/9 Діана Калущ, Ірина Галас, керівник Галина Гаврилюк)
  - Проблема відходів математичною мовою (ст. групи 1-ГРС-7/9 Марія Радь, керівник Ольга Дрюченко)
  - Вторинне використання побутових відходів (ст. групи 1-М-7/9 Денис Коноваленко, керівник к.б.н. Неоніла Хлистун)
  - Проблема утилізації гальванічних елементів (ст. групи 2-ХТ-ВХК-5/9 Христина Курилюк, керівник Надія Задаянюк)
  - Проблематика радіаційних відходів (ст. гр. 1-ХТ-ВХП-7/9 Христина Шевчук, керівник Володимир Кусяк)
  - Зелений курс України (ст. гр. 1 - ГРС-7/9 Вікторія Мільчук, керівник Світлана Несторяк)
  - Досвід утилізації сміття Німеччини (ст. гр. 2-ХТ-ВХП-5/9 Анастасія Бондарук, керівник Ольга Клим).
  - Круглий стіл на тему «Відновлення як вирішення проблеми відходів» (для здобувачів освіти 3-4 курсів).

- **Проведення Тижня популяризації циклової комісії**

З метою популяризації природничих дисциплін та зменшення освітніх втрат та прогалин здобувачів освіти викладачі циклу провели Тиждень популяризації циклової комісії згідно плану і графіка:

- День хімії. Екскурсія у харчову лабораторію «Тернопільстандартметрологія» (Галина Гаврилюк, Ольга Клим);

- День безпеки. Тренінги з цивільного захисту та домедичної підготовки, «Ризики від вибухонебезпечних предметів» (Володимир Кусяк, к.б.н. Неоніла Хлисту);
- День інформатики. Конкурс логотипів циклу науково-природничих наук (Марія Шуль, Ольга Дрюченко);
- День фізики і астрономії. Уфологічний симпозиум «У пошуках позаземних цивілізацій» (Світлана Кедись);
- День математики. Інтелектуальна математична вікторина «Ерудит» (Марія Шуль, Ольга Дрюченко, Світлана Кедись);
- День біології і екології. Екологічний фоточелендж «За життя – без сміття» (Надія Задаянюк).

Участь викладачів у обласних методичних об'єднаннях викладачів ЗФПО Тернопільської області:

- математики: науково-практична онлайн – конференція «Математична скарбниця»; представлення проєкту «Математика в маркетингу» (Денис Коваленко, науковий керівник Ольга Дрюченко);
- інформатики та комп'ютерних технологій: онлайн – конференція «Інформатика та комп'ютерні дисципліни у профільній загальноосвітній підготовці» (Ольга Дрюченко, Марія Шуль);
- фізики і астрономії: тренінг «Синдром професійного та емоційного вигорання викладачів в умовах війни: профілактика та рекомендації» (Світлана Кедись, Ольга Дрюченко).

Формуванню екологічної культури, енергозбереження та ощадливого ставлення до природи на заняттях циклу сприяють проведені заходи:

- екологічний тренінг з фізики «Закони Ньютона. Сили в природі» (Світлана Кедись);
- рекреація з освітнього компоненту «Екологія» на тему «Рекреаційні ресурси» (Алла Вовк);
- захист навчальних проєктів з основ електротехніки «Електроенергетика. Альтернативні джерела енергії» (Світлана Кедись);

- година роздумів «Збереження природних багатств – основа життя на Землі» (Надія Задаянюк);
- природний журнал «Використовуйте менше матеріалу» (Надія Задаянюк);
- екогодина «Цивілізація: розвиток чи самознощення» (Алла Вовк);
- презентація акції «Будуймо екологічну Україну разом» (викладачі циклу);
- круглий стіл «Екологічно безпечний дім. Які небезпеки очікують нас вдома» (к.б.н., доцент Неоніла Хлистун);
- екологічний фоточелендж «За життя - без сміття» (Надія Задаянюк);
- екологічна акція «Я прибрав – твоя черга-3: змінимо майбутнє разом» (к.б.н., доцент Неоніла Хлистун, Алла Вовк);
- екофорум «Чорнобиль. Від мирного неба до катастрофи» (Марія Шуль).

Важливим чинником формування фахових компетентностей здобувачів освіти відіграє **інтернет-безпека, цифрова грамотність студентів та академічна доброчесність**. З цією метою проведено ряд просвітницьких заходів, зокрема:

1. Участь Всеукраїнській інформаційній кампанії з протидії шахрайству «Шахрай Гудбай»: проведення настільної гри для здобувачів освіти загальноосвітньої підготовки «Кібербезпека: думай швидко, плати безпечно» (Світлана Кедись);
2. Бесіда за круглим столом «ШІ: епоха нових загроз чи нових можливостей», прес-шоу «Безпека в інтернеті: що потрібно знати» (Марія Шуль);
3. Година здоров'я «Вплив комп'ютера на здоров'я людини та правила безпечного спілкування в інтернеті» (к.б.н., доцент Неоніла Хлистун);
4. Година інформаційного здоров'я «Правила критичного оцінювання інформації під час війни» (Володимир Стібель);
5. Філософські діалоги на заняттях з інформатики «Соціальні мережі в житті сучасного підлітка» (Ольга Дрюченко);
6. Інформаційний дайджест «Сто золотих правил безпеки в Інтернеті» (Марія Шуль);

7. Інформаційна безпека на заняттях інформатики: тренінг «Право бути забутим – видалення цифрового сліду» (Ольга Дрюченко);
8. Засідання круглого столу «Медіаграмотність проти фейків» (Ольга Дрюченко);
9. Мозковий штурм «Штучний інтелект: виклик академічній доброчесності» (Ольга Дрюченко);
10. Аукціон ідей – практичних порад щодо формування культури доброчесності «Не карати, а навчати» (Марія Шуль).

Патріотичне виховання здобувачів освіти викладачами та класними керівниками циклу направлене на виховання громадянина України з чіткою патріотичною позицією. Проведено:

- круглий стіл «Українські звитяжці. Славетні імена України» (класний керівник Марія Шуль);
- літературно-мистецький проєкт «А над світом українська вишивка цвіте» (класний керівник Світлана Кедись);
- патріотичний подіум «Очі янголів у формі ЗСУ» (класний керівник Галина Гаврилюк);
- патріотичний захід до роковин Бабиного Яру «Історія не вилучить з архіву» (Алла Вовк);
- поетичні читання «Мова – бронезилет нації» (класний керівник Ольга Дрюченко);
- участь викладачів циклу і здобувачів освіти у написанні Всеукраїнського диктанту національної єдності «Пишемо разом!»
- година державності та патріотизму «Дух свободи. Сила та велич українського народу» (класний керівник Світлана Кедись);
- вільний мікрофон «Державний прапор – знак моєї держави» (класний керівник Галина Гаврилюк);
- екскурсія до історико-меморіального музею політичних в'язнів міста Тернополя (класний керівник Неоніла Хлистун);
- фізико-математичні перегони «Мова має значення» (Світлана Кедись, Ольга Дрюченко, Марія Шуль);

- засідання круглого столу «Кобзар. Нові акценти» (Галина Гаврилюк);
- літературна кав'ярня «Моє улюблене Шевченкове слово» (Світлана Кедись)

Профорієнтаційна робота викладачів циклу спрямована на підвищення рівня інформованості майбутніх абітурієнтів про галузі знань та спеціальності, за якими коледж здійснює підготовку, викладачі максимально залучені до цієї важливої ланки роботи, а саме:

1. Створення буклетів та інформаційних листів (Ольга Дрюченко, Володимир Стібель);
2. Відображення роботи циклу на сайті коледжу;
3. Участь у Днях відкритих дверей;
4. Зустрічі із учнями випускних класів у загальноосвітніх школах, ліцеях міста та області.